

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2010

Nr. 6

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 13 oktober 2009

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 15 juli 2009 inzake de evaluatie van het FOL-verdrag over de periode oktober 2007 tot en met september 2008 (Kamerstuk 31 700 V, nr. 126). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 9 oktober 2009. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Ormel

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Toor

¹ Samenstelling:

Leden: Van Bommel (SP), Van der Staaij (SGP), Waalkens (PvdA), Çörüz (CDA), Ormel (CDA), voorzitter, Ferrier (CDA), Van Velzen (SP), Nicolai (VVD), De Nerée tot Babberich (CDA), Haverkamp (CDA), Blom (PvdA), Eijsink (PvdA), Van Dam (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Irrgang (SP), Knops (CDA), De Roon (PVV), Boekstijn (VVD), Voordewind (CU), Pechtold (D66), ondervoorzitter, Ten Broeke (VVD), Van Raak (SP), Gill'ard (PvdA), Thieme (PvdD) en Peters (GL).

Plv. leden: De Wit (SP), Van der Vlies (SGP), Vermeij (PvdA), Omtzigt (CDA), Spies (CDA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Van Dijk (SP), Van Miltenburg (VVD), Ten Hoopen (CDA), Jonker (CDA), Boelhouwer (PvdA), Leerdam (PvdA), Arib (PvdA), Neppéus (VVD), Lempens (SP), Schermers (CDA), Wilders (PVV), Griffith (VVD), Wiegman-van Meppelen Scheppink (CU), Koşer Kaya (D66), Van Beek (VVD), Gesthuizen (SP), Samsom (PvdA), Ouwehand (PvdD) en Vendrik (GL).

1

Is de regering voornemens om het Verdrag inzake de Forward Operating Locations (FOL-verdrag) volgend jaar (na de looptijd van 10 jaar) met 5 jaar stilzwijgend te verlengen?

Ja.

2

Waarom heeft het zo lang geduurd voordat deze evaluatie aan de Kamer werd gestuurd, namelijk bijna 10 maanden na de verslagperiode?

Ter beantwoording van enkele gestelde vragen moest informatie van de Amerikaanse autoriteiten worden verkregen. Voorts was afstemming met de autoriteiten in Willemstad en Oranjestad noodzakelijk alvorens tot verzending naar de Kamer kon worden overgegaan.

3

Zijn er de afgelopen 5 jaar klachten, formele en informele, vanuit de Nederlandse Antillen en Aruba ontvangen over de toepassing van dit verdrag? Zo ja, kunt u hiervan een overzicht verschaffen met vermelding hoe hierop gereageerd is?

Nee.

4 en 10

Hebben de VS de beide FOL's de afgelopen 5 jaar ook benut voor andere vluchten dan drugsbestrijdingsverkenningen, waarbij ook te denken valt aan vervoer van personeelsleden en andere personen naar, vanaf en via deze FOL's? Zo ja is daarvan een overzicht beschikbaar en kan dat overlegd worden?

Kan met zekerheid uitgesloten worden dat de beide FOL's op de Nederlandse Antillen en Aruba door de VS in het verleden ooit gebruikt zijn voor het vervoer van arrestanten en/of gevangenen, eigen personeelsleden daarbij niet meegerekend?

De FOL op Curacao is door de VS in de genoemde periode een enkele keer gebruikt als tussenstop of tijdelijke parkeerlocatie voor «distinguished visitor» (VIP) vluchten van onder andere de Secretary of State van de VS.

5

Welke definitie wordt hier gehanteerd voor de gebruikte omschrijving «geen juridische problemen van betekenis»? Kan nader geconcretiseerd worden welke voorgevallen juridische problemen hierdoor buiten beschouwing bleven?

De term «geen juridische problemen van betekenis» wordt gebezigd, omdat in de verslagperiode geen enkel probleem of incident aan de autoriteiten in Willemstad en/of Oranjestad is gemeld dat te maken heeft met de interpretatie en/of implementatie van het FOL-verdrag, doch niet kan worden uitgesloten dat zich mineure zaken als verkeersovertredingen of civiele kwesties hebben voorgedaan.

6

Zijn er buiten dat ene officiële protest van Venezuela over de schending van het luchtruim de afgelopen 5 jaar andere klachten van de landen in de regio geweest over door de VS uitgevoerde vluchten vanaf of naar de betreffende twee FOL's? Zo ja, kan daarvan een overzicht verstrekt worden?

Nee.

7

Kan met zekerheid gesteld worden dat alle luchtverkenningvluchten die door de VS vanuit de betreffende twee FOL's worden uitgevoerd altijd op hetzelfde vliegveld eindigen, als waarvan ze gestart zijn? Of is het ook mogelijk dat de VS deze twee FOL's voor haar verkenningvluchten slechts gebruikt als vertrek- of aankomstpunt? Zo ja, waar bevinden zich in dat geval de vliegvelden waar vandaan of waarheen gevlogen?

Luchtverkenningvluchten die door de VS vanuit de betreffende twee FOL's worden uitgevoerd, eindigen in de meeste gevallen op hetzelfde vliegveld als waarvan ze gestart zijn. Een uitzondering vormen luchtverkenningvluchten die aan het begin of einde van een detachingsperiode op één van beide FOL's worden uitgevoerd. Hierbij vertrekt het vliegtuig uit haar thuisvliegveld in de V.S. en eindigt zij na de verkenningvlucht op één van beide FOL's of vertrekt het vliegtuig vanaf één van beide FOL's en eindigt het vliegtuig na de verkenningvlucht op haar thuisvliegveld in de V.S.

8

Kunt u een overzicht geven van de locaties van de overige FOL's waarover de VS in de Latijns-Amerikaanse regio kan beschikken? Kunt u daarbij tevens aangeven wie de verdragspartners van de VS zijn voor die verschillende FOL's en of ze alle dezelfde bestemming hebben?

De VS kan de FOL's op Curacao en Aruba op grond van het daartoe strekkende verdrag tussen het Koninkrijk en de VS (2000) uitsluitend voor antidrugsoperaties gebruiken. In het kader van de internationale drugsbestrijding beschikte de VS tijdens de verslagperiode tevens over een FOL in Manta, Equador. De Equadoriaanse autoriteiten hebben besloten het verdrag met de VS, dat in november 2009 afloopt, niet te verlengen. Uit hoofde van reeds lang bestaande samenwerking met Colombia heeft de VS toegang tot Colombiaanse bases. Over de verlenging van het gebruik van deze bases heeft de VS onlangs een nieuwe samenwerkingsovereenkomst gesloten. Deze overeenkomst behelst een breder mandaat dan dat welke is vastgelegd in het FOL-verdrag met het Koninkrijk. Anti-drugsoperaties vormen slechts een facet van de samenwerking tussen Colombia en de VS. Op grond van de nieuwe overeenkomst kan de VS gebruik maken van 7 militaire bases in Colombia voor een periode van 10 jaar.

9

Moeten de gemelde resultaten van onderschepte drugs gezien worden als het resultaat van de geleverde inspanningen vanaf alle Amerikaanse FOL's in de gehele Latijns-Amerikaanse regio? Zo nee, hoe dan wel?

Ja.

11 en 12

Wat zijn de doelen of criteria waardoor kan worden bepaald of de FOL's succesvol zijn? Kunt u dat toelichten?

Op grond van welke criteria en welke informatie wilt u een oordeel vormen over verlenging dan wel opzegging van het FOL-verdrag? Wat is de stand van zaken omtrent eventuele verlenging van het FOL-verdrag?

Het Koninkrijk is gebaat bij de Amerikaanse luchtverkenningen op grond waarvan drugstransporten kunnen worden opgespoord en onderschept. Dat laatste gebeurt meer dan eens in nauwe samenwerking met de Koninklijke Marine. Voorts zijn de Amerikaanse autoriteiten van mening dat de FOL's aan hun verwachtingen beantwoorden.

Zolang de VS zich aan hun verdragsverplichtingen houden is er geen reden om niet met verlenging in te stemmen. Van de autoriteiten te Washington is vernomen dat zij prijsstellen op stilzwijgende verlenging. Dit geldt ook voor het Koninkrijk.

13 en 14

Wat was het doel van de 72 uitgevoerde missies in de verslagperiode? Van welke nationaliteit waren de «Host Nation Riders» (HNR's)? Indien het in het geval van de HNR's gaat om missies boven Colombiaans grondgebied, kunt u dan aangeven hoeveel missies boven land zijn uitgevoerd en hoeveel boven de territoriale wateren van Colombia?

Alle 72 missies met Host Nation Riders werden uitgevoerd in het kader van het FOL-verdrag. De Host Nation Riders hadden allen de Colombiaanse nationaliteit.

Het aantal missies boven Colombiaans grondgebied bedraagt 32, het aantal missies boven Colombiaanse territoriale wateren 42.

15

Op basis van welk artikel in het FOL-verdrag is gerechtvaardigd dat de VS niet per FOL meer rapporteren over hoeveelheden in beslag genomen drugs, maar alleen voor de FOL's als geheel?

Het FOL-verdrag vereist geen specifieke rapportage over hoeveelheden in beslag genomen drugs. De jaarlijkse evaluatie aan de Staten-Generaal geschiedt op grond van artikel 2 van de Rijkswet goedgoedgekeuring FOL-verdrag, van 18 oktober 2001.

16

Kunt aangeven hoeveel van de genoemde vluchten werden gedaan vanaf vliegveld HATO en hoeveel vanaf Reina Beatrix?

Vanaf het vliegveld Hato werden 452 vluchten uitgevoerd, en vanaf vliegveld Reina Beatrix 3.

17

Bent u op de hoogte van de plannen voor nieuwe Amerikaanse militaire bases in Colombia? Zo ja, wat is de rol van die bases in relatie tot de FOL's op Aruba en Curaçao? Vallen die nieuwe bases onder dezelfde commandostructuur? Zo ja, betekent dit dat de scheiding van taken in het geding is? Indien ja, is er samenwerking voorzien? Zo ja, op welke wijze?

Er is geen sprake van Amerikaanse bases, maar van gebruik door de VS van Colombiaanse bases in het kader van bilaterale samenwerking op het gebied van drugsbestrijding, bestrijding van terrorisme en van smokkelactiviteiten, alsmede hulpverlening bij humanitaire en natuurrampen. Het Koninkrijk is hierbij niet betrokken. De taken uitgevoerd vanaf de FOL's op Curaçao en Aruba behelzen uitsluitend drugsbestrijding. De Amerikaanse commandostructuur behoort niet tot de competenties van de regering van het Koninkrijk.

18

Bent u op de hoogte van de zorgen van de omliggende landen over de toenemende militaire aanwezigheid van de VS in Colombia? Bent u op diplomatiek niveau benaderd door de overheden van Venezuela en/of Ecuador over deze zorgen? Wat is het standpunt van de Nederlandse regering aangaande deze zorgen?

Ik weet van publiekelijk door president Chávez van Venezuela geuite zorgen over de samenwerking tussen Colombia en de VS. Ik ben hierover niet benaderd op diplomatiek niveau.

19

Bent u bereid er bij de Amerikaanse regering op aan te dringen haar drugsbestrijdingsbeleid te evalueren en die evaluatie te delen met Nederland, vanwege het samenwerkingsverband in het kader van de FOL? Indien neen, waarom niet?

Evaluatie van het Amerikaanse drugsbestrijdingsbeleid als zodanig is een zaak van de VS zelf.